

REPUBLIKA SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE

Masarykova cesta 16, 1000 Ljubljana

T: 01 400 52 00

F: 01 400 53 21

E: gp.mvi@gov.si

www.mvi.gov.si

Številka: 024-49/2022/2

Datum : 8. 5. 2023

POROČILO

O DELU DELOVNE SKUPINE ZA PRIPRAVO PREDLOGA SPREMEMB NORMATIVOV IN STANDARDOV NA PODROČJU PREDŠOLSKE VZGOJE

UVOD:

- Delovna skupina (DS) je bila imenovana s sklepom ministra št. 024-49/2022/1 dne 19. 10. 2022.
- Naloga DS je priprava predloga sprememb normativov in standardov s področja predšolske vzgoje, pri čemer se kot enakovredna izhodiščna predloga obravnavata predlog SVIZ z dne 23. 12. 2021 in predlog MIZŠ.
- Mandat DS traja do 1. 4. 2023.
- DS se je sestala na sedmih sejah. Zadnja seja je potekala 8. 5. 2023. Vsi zapisniki sej so potrjeni in so sestavni del poročila.

I. Opis priprave predloga sprememb Pravilnika o normativih in standardih na področju predšolske vzgoje

- Člani DS, ki jih je imenoval SVIZ, predstavnice Skupnosti vrtcev Slovenije in predstavnica Združenja ravnateljic in ravnateljev vrtcev Slovenije so v svojih izvajanjih navajali, da se v vrtcih odražajo spremembe v družbi tako, da je delo s predšolskimi otroki in starši čedalje zahtevnejše. Delo v vrtcih se je v zadnjem desetletju popolnoma spremenilo, na kar vplivajo migracije, priseljevanje, povečanje števila otrok s posebnimi potrebami oziroma rizičnimi otroki, spremenjena družinska dinamika, povečana pričakovanja staršev do vrtca... Navedene spremembe se odražajo kot povečane obremenitve pri delu, ki zadevajo strokovne delavce, kot tudi administrativno-računovodske in tehnične delavce. Kot posledici prevelikih obremenitev se kaže pomanjkanje vseh kadrov v vrtcih, ki se iz meseca v mesec povečuje, saj zaposleni odhajajo v manj stresne oziroma bolje plačane službe ter veliko število odsotnih delavcev zaradi bolniškega staleža. Odsotnost zaposlenih ravnateljem povzroča organizacijske probleme, ki jih velikokrat rešujejo na način, da nujne naloge prenesejo na druge zaposlene in jih s tem še dodatno obremenijo. Na podlagi anketnega vprašalnika, ki ga je Skupnost vrtcev Slovenije posredovala vsem vrtcem, je razvidno, da je bilo v obdobju od septembra 2022 do vključno marca 2023 v povprečju odsotnih dnevno 19,3 % zaposlenih. Od tega predstavlja 8,3 % odsotnost razlog bolniški stalež oziroma bolniška nega, 10 % letni dopust in 0,3 % izredni letni dopust. Izolacija v tem obdobju predstavlja 0,8 %.

Člani DS so na vseh sejah opozarjali, da se morajo izboljšati pogoji za opravljanje dela v vrtcih, saj bo v nasprotnem primeru prišlo do drastičnega poslabšanja že dosežene kvalitete predšolske vzgoje v slovenskih javnih vrtcih. Tako se v praksi kaže popolna nevdržnost uporabe povečanega normativa števila otrok v oddelku za +2, ki je v vrtcih postala že pravilo. Poudarili so, da je treba za takojšnje izboljšanje

stanja nemudoma odpraviti možnost uporabe povečanega normativa, kar je najpomembnejša prioriteta. Tudi spremembe drugih normativov so po mnenju DS nujne, o njih so člani obširno razpravljali ter na podlagi argumentov iz prakse soglasno sprejeli predloge novih rešitev.

- DS je glede na obseg vseh sprememb določb veljavnega pravilnika pripravila nov predlog pravilnika, s katerim se nadomešča sedaj veljavni Pravilnik o normativih za opravljanje dejavnosti predšolske vzgoje, ki je bil sprejel leta 2014.
- Predlog pravilnika je v DS popolnoma usklajen, pri čemer pa je treba še posebej poudariti, da so bili nekateri posamezni predlogi, tako SVIZ-a kot ministrstva, nadomeščeni z novo rešitvijo. Tako je npr. predlog, da se določi novo delovno mesto za nadomeščanje odsotnih vzgojiteljev in pomočnikov vzgojiteljev soglasno nadomeščen z dvema novima rešitvama, ki izboljšujeta pogoje dela v oddelku. Tako je v pravilnik vnesen nov predlog določbe, da v primeru, ko je v oddelku 2. starostnega obdobja polovica ali več otrok tujcev oziroma njihov materni jezik ni slovenščina, se v oddelek dodatno vključi vzgojitelj predšolskih otrok – pomočnik vzgojitelja za delež 0,5 delovnega mesta. V pravilniku je tudi nova določba z merilom za oblikovanje oddelka 2. starostnega obdobja, v katerega so vključeni najmanj 3. romski otroci oziroma trije otroci, katerih materni jezik ni slovenščina, ko je v oddelku lahko največ 19 otrok.

II. Najpomembnejše nove rešitve, s katerimi se izboljšuje stanje na področju predšolske vzgoje

A. Izboljšani normativi:

- Ravnatelj vrtca nima več obveznosti dela z otroki oziroma opravljanja svetovalnega dela.
- Izboljšuje se normativ za imenovanje pomočnika ravnatelja v samostojnem vrtcu od sedanjih 18 na 12 oddelkov.
- Zmanjšuje se delovna obveznost pomočnika ravnatelja vrtca pri OŠ (v pravilnik je vnesena tabela, ki zagotavlja večjo jasnost v praksi).
- Spreminja se normativ za DM Svetovalnega delavca iz 30 na 20 oddelkov, vendar ne manj kot 0,50 v samostojnem vrtcu.
- Spreminja se normativ za DM Organizatorja ZRH od 60 na 40 oddelkov.
- Pri DM Računovodja in Poslovni sekretar je določena enaka stopnja zahtevane izobrazbe VII/1 in VII/2 in povzet enak prehodni režim, kot je to določeno z novelo pravilnika za področje OŠ (januar 2023).
- H kuharskemu osebju se doda DM Dietni kuhar in ohranijo tabele za izračun potrebnega kadra.
- Normativ za DM Perica se od 60 kg zmanjša na 50 kg suhega perila.
- Normativ za DM Čistilca se od 600 m² zmanjša na 500 m² talne površine in vanj vključi tudi 50 m² steklenih površin.
- Sprejet je predlog SVIZ, da se črta določba, ki omogoča občini ustanoviteljici vrtca povečanje števila otrok v oddelkih za +2; za uveljavitev ukinitve povečanega normativa je treba spremeniti ZVrt, ki vsebuje določbo o pristojnosti občine za povečanje števila otrok v oddelku (drugi odstavek 17. člena ZVrt).
- Določen je normativ za sistemiziranje DM Vzgojitelja in DM Vzgojitelja predšolskih otrok – pomočnika vzgojitelja za dnevni program v oddelkih 1. in v oddelkih 2. starostnega obdobja.

- Določen je nov normativ, ko je v oddelkih 2. starostnega obdobja polovica ali več otrok tujcev oziroma njihov materni jezik ni slovenščina, ko se na oddelek dodatno sistemizira 0,5 za DM Vzgojitelj predšolskih otrok – pomočnik vzgojitelja.
- Določeno je novo merilo za oblikovanje oddelka 2. starostnega obdobja, v katerega so vključeni najmanj trije romski otroci oziroma trije otroci, katerih materni jezik ni slovenščina, in sicer je lahko v oddelku največ 19 otrok.
- Pri vključevanju otrok s posebnimi potrebami v redni oddelek je določeno, da se v primeru, ko sta v oddelek vključena več kot dva otroka s posebnimi potrebami, za vsakega otroka s p.p. zniža normativ v oddelku za enega otroka; če znižanje normativa ni mogoče (med šolskim letom), se v oddelek vključi spremljevalca za 4 ure dnevno.
- Določen je poseben normativ za oddelek prilagojenega programa, v katerega so vključeni samo otroci z avtističnimi motnjami (največ 4. otroci).

B. Izboljšana organizacija:

- Vrtec lahko oblikuje oddelke do 31. oktobra tekočega leta za celo šolsko leto (sedaj do 1. septembra).
- Črtano je določilo, da v času počitka ni sočasne prisotnosti vzgojitelja in pomočnika vzgojitelja.
- Spremembo otrok lahko namesto vzgojitelja izvaja kateri koli drug strokovni delavec vrtca.
- Za prevoz otrok je pri spremstvu opuščena starostna omejitev 21 let.
- Zaradi večje jasnosti so v pravilnik vnesene tabele za določitev DM Pomočnik ravnatelja, DM Hišnik, DM Računovodja in DM Računovodja in Knjigovodja, DM Tajnika VIZ oziroma Poslovni sekretar in administrator.
- Sistemiziranje DM Vzgojitelj za zgodnjo obravnavo na 15 oddelkov.

III. Finančne posledice (ocene)

Sprememba	Sredstva na mesec	Sredstva na leto	Vir
DM Pomočnik ravnatelja, Organizator ZRH in Svetovalni delavec	370.000 eur	4,4 mio eur	Občina (cena programa)
DM Vzgojitelj za zgodnjo obravnavo	384.000 eur	4,6 mio eur	Občina (mimo cene); od 1. 9. 2026 (država)
DM Vzgojitelj – pomočnik vzgojitelja v deležu 0,5 (ko je v oddelku ½ otrok, katerih jezik ni slovenščina)	84.000 eur	1 mio eur	Občina

Oddelek z največ 19 otroki (ko so v oddelku trije otroci, katerih materni jezik ni slovenščina)	1,6 mio eur	19 mio eur	Občina
DM Čistilec	292.000 eur	3,5 mio eur	Občina (cena programa)
DM Perica	117.000 eur	1,4 mio eur	Občina (cena programa)
Vključevanje otrok s p.p. v redni oddelek; pri 3. otrocih s p.p. se dodatno vključi spremljevalec (4 ure)	2,3 mio eur	28 mio eur	Občinski proračun
Normativi (ukinitev povečanega normativa)	3,3 mio eur	40 mio eur	Občina (cena programa)
SKUPAJ:	8,3 mio eur	100 mio eur	

Komentar:

Za uveljavitev vseh sprememb pravilnika, ki imajo finančne učinke, bo potrebno občinam zagotoviti v okviru povprečnine cca 57 mio eur letno.

Predlog DS, da se ukine možnost povečanja števila otrok v oddelkih za +2 pomeni, da je potrebno predlagati spremembo 17. člena Zakona o vrtcih. Ob predpostavki, da bi se ukinitev povečanega normativa začela izvajati postopoma, bi bilo treba na letni ravni za ukinitev povečanega normativa v prvem letu (1. september do december tekočega leta) občinam zagotoviti cca 2,5 mio eur in nato še v treh letih za vsako posamezno leto še dodatnih 12,5 mio eur.

IV. Predlagana časovnica za uveljavitev novosti

- S 1. 9. 2023 se uveljavijo novosti, ki nimajo finančnih posledic.
- S 1. 9. 2024 se uveljavijo vse določbe pravilnika, kar pomeni tudi določbe, ki imajo finančne posledice za občine. Za uveljavitev pravilnika v naslednjem šolskem letu se občinam zagotovijo dodatna sredstva v okviru povprečnine.

V. Drugi dogovori:

- MVI pripravi predlog sprememb in dopolnitev Zakona o vrtcih, ki vključuje spremembo 17. člena tako, da se opusti možnost, da občina poveča število otrok v oddelkih za +2 ter, da se sočasnost v oddelkih 1. in 2. starostnega obdobja izenači na 6 ur. Prav tako naj se v ZVrt vnese določba, ki bo določala, da je delovna

obveznost neposrednega dela z otroki za vzgojitelja za zgodnjo obravnavo 25 ur na teden.

- SVIZ sodeluje v delovni skupini, ki bo pripravljala spremembe in dopolnitve Zakona o vrtcih.
- Zaradi zelo perečih situacij, ki jih prinaša vključitev izjemno težkih in zahtevnih primerov otrok s posebnimi potrebami v razvojne oddelke vrtca, delovna skupina predlaga, da se s tem stanjem seznanijo tudi Sekcija za pediatrijo v R Sloveniji, ki jo vodi dr. Denis Baš. Predlog je, da se otrok, za katere vrtec ne more zagotoviti ustreznih pogojev, ne usmerja v razvojne oddelke vrtca, temveč v specializirane institucije.
- V razpravi so bili večkrat izpostavljeni vrtci pri osnovnih šolah, še posebej tisti, ki delujejo z večjim številom oddelkov (npr. vrtec s 17. oddelki, ki deluje kot enota pri osnovni šoli). Zaradi specifične kadrovske zasedbe (vrtec in šola imata nekatere delavce skupne (svetovalni delavec, računovodja, ...) in pedagoškega vodenja (pomočniki ravnateljev vrtcev pri OŠ nimajo enakega obsega pooblastil kot ravnatelj samostojnih vrtcev) ima glede vseh odločitev v zavodu osnovna šola vedno prednost pred vrtcem. Takšno stanje povzroča pri zaposlenih občutek spregledanosti in zapostavljenosti, v razpravah o posameznih vprašanjih pa so se razkrile tudi slabe prakse, ki onemogočajo doseganje kakovosti vrtcev. Zato so člani DS soglasni, da je treba v zakon vnesti določbo o številu oddelkov vrtca, ki občino zavezujejo, da vrtec organizira kot samostojni javni zavod (predlog je, da postane vrtec z 12. oddelki samostojni javni zavod). Hkrati je treba v zakon ponovno vnesti omejitev največjega števila oddelkov, ko vrtec lahko deluje kot javni zavod (predlaga se 40 oddelkov), saj so preveliki vrtci, z vidika pedagoškega vodenja za ravnatelje neobvladljivi.

Priloge:

- 7 x zapisnik

Zapisala:

Vodja delovne skupine:
Vida Starič-Holobar, univ. dipl. iur.
Sekretarka